

The institution of pre-contract liability in theory and practice

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá tématem „Institut předsmulvní odpovědnosti v teorii a praxi“. Práce je rozdělena do tří částí – „Pojem předsmulvní odpovědnosti“, „Komparativní analýza zahraničních právních řádů“ a „Česká koncepce předsmulvní odpovědnosti“.

Hlavním cílem této práce je především popsání praktických aspektů předsmulvní odpovědnosti, což ale bez dostatečného teoretického podkladu není možné. Doktrína *culpa in contrahendo* (vina nebo zavinění při vyjednávání) je připisována Rudolphu von Jheringovi, protože to byl právě on, kdo roku 1861 jako první popsal charakteristické rysy předsmulvních závazkových vztahů.

V první části této práce autor zařazuje předsmulvní odpovědnost do systému práva. Definice předsmulvní odpovědnosti, částečně navržená autorem, pak slouží v druhé a třetí části k jednoduššímu srovnání jednotlivých konceptů předsmulvní odpovědnosti v různých právních řádech. V druhé části je nejdříve popsán německý koncept *culpa in contrahendo*. A to tak, jak se vyvinul od R. von Jheringa přes reformu závazkového práva až do dnešního dne. Vývoj německého pojetí předsmulvní odpovědnosti od materiálního k formálnímu může navíc sloužit jako dobrý příklad pro zákonodárce dalších států.

Rakouský koncept pak představuje jakýsi protipól současného německého pojetí. V Rakousku totiž neexistuje žádná výslovná zákonná úprava předsmulvní odpovědnosti a dotvoření konceptu je tak přenecháno judikatuře. Toto čistě materiální pojetí je rovněž velmi podobné současné české úpravě.

Práce se dotýká také mezinárodní právní úpravy. Institut *culpa in contrahendo* je totiž upraven jak v unifikačních projektech na úrovni Evropské unie (PECL a DCFR), tak v Zásadách mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT. Společné jádro těchto úprav tvoří zásada dobré víry, resp. dobrých mravů.

Třetí část této práce přejímá teoretické závěry prvních dvou částí a aplikuje je na českou právní úpravu. A to jak na současnou, tak i na úpravu návrhu občanského

zákoníku. Ve světle těchto teoretických závěrů je pak posuzována i česká judikatura vztahující se k této problematice. Současná česká právní úprava předsmuvní odpovědnosti je založena na odpovědnosti deliktní, což by se ale částečně s účinností nového občanského zákoníku mělo změnit. Největší rozdíl mezi současnou a budoucí českou úpravou institutu *culpa in contrahendo* tkví především ve změně pojetí předsmuvních závazkových vztahů z materiálního na formální. Takový byl tedy minimálně záměr zákonodárce, nicméně ve skutečnosti se zákonodárci nepodařilo do textu zákona zakotvit čistě formální pojetí a plánovaná česká úprava tak bohužel zůstává na půli cesty od materiálního k formálnímu pojetí.

Klíčová slova: *předsmuvní odpovědnost, culpa in contrahendo, náhrada škody, dobrá víra, informační povinnost*